

Χαριόρα
στη Γενναίικη
Εξαδελφούζα ως
ερωόλο Γησπονιά
Δόμνα. 10.4-53

2. Οικογενειακή και κοινωνική ζωή

Κατοικία

Σε όλες σχεδόν τις χώρες που έφτασαν οι πρώτοι Έλληνες μετανάστες έζησαν κάτω από δύσκολες και πολλές φορές άθλιες συνθήκες. Όταν έφθαναν στον τόπο προορισμού τους μοιράζονταν το ίδιο σπίτι δύο και τρεις οικογένειες. Μοιράζονταν το ίδιο μπάνιο και την ίδια κουζίνα. Τα σπίτια αυτά βρισκόνταν στις πιο φτωχές συνοικίες και συνήθως δεν ήταν σε καλή κατάσταση.

Γι' αυτό το λόγο από πολύ νωρίς οι Έλληνες μετανάστες προσπαθούσαν να εξοικονομήσουν χρήματα και να αγοράσουν το δικό τους σπίτι. Η αγορά σπιτιού ήταν μια από τις προτεραιότητές τους κυρίως στις μεταναστευτικές κοινότητες των ΗΠΑ, του Καναδά και της Αυστραλίας. Στις χώρες αυτές επίσης πολλοί Έλληνες όταν ξεπέρασαν τις πρώτες οικονομικές δυσκολίες έγιναν σιγά-σιγά ιδιοκτήτες σπιτιών που ενοικιάζουν. Κάτι παρόμοιο συνέβη και με τους Κυπρίους της Αγγλίας. Υπάρχουν επίσης Έλληνες στον τομέα αυτό που εργάζονται ως κτηματομεσίτες.

Οι πρώτοι Έλληνες αναγκάστηκαν να ζήσουν σε πρόχειρες παράγκες και σκηνές που έφτιαχναν με σανίδες, λαμαρίνες και τσουβάλια. Η φωτογραφία είναι από την Αυστραλία και δίνει μια εικόνα των συνθηκών ζωής των πρώτων Ελλήνων μεταναστών.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

Μονοκατοικίες, διπλοκατοικίες, τριπλοκατοικίες, κτίρια μικρά και μεγάλα.
ΔΙΑΘΕΤΟΥΜΕ: πολλούς αγοραστές για το ακίνητό σας
ΔΩΡΕΑΝ και **ΕΙΛΙΚΡΙΝΗ** εκτίμηση του ακινήτου σας
ΑΡΤΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ-ΠΕΙΡΑ-ΣΙΓΟΥΡΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ ΜΑΣ

 Panagiotis (Peter) Strifas <small>416-688-8150</small>			 Peter Kaperonis <small>416-684-2300</small>
 Argyro (Angie) Strifas <small>416-973-2904</small>			 Demetrios Liakopoulos <small>416-272-1694</small>
 Christos Strifas <small>416-973-1616</small>			 Demetrios Liakopoulos <small>416-272-1694</small>
 Andreas Kalogeropoulos <small>416-681-5751</small>			 Paraskovos (Paris) Kotzias <small>(450) 681-8267</small>
 Andreas Kalogeropoulos <small>416-681-5751</small>			 Paraskovos (Paris) Kotzias <small>(450) 681-8267</small>
 Andreas Kalogeropoulos <small>416-681-5751</small>			 Paraskovos (Paris) Kotzias <small>(450) 681-8267</small>
 Andreas Kalogeropoulos <small>416-681-5751</small>			 Paraskovos (Paris) Kotzias <small>(450) 681-8267</small>
 Andreas Kalogeropoulos <small>416-681-5751</small>			 Paraskovos (Paris) Kotzias <small>(450) 681-8267</small>

Έλληνες κτηματομεσίτες στο Μόντρεαλ. Ο αριθμός τους αυξήθηκε σημαντικά αφού οι Ελληνοκαναδοί, όπως και γενικότερα οι Έλληνες μετανάστες, επιδιώκουν από πολύ νωρίς να αποκτήσουν το δικό τους σπίτι. Αργότερα μάλιστα κάποιοι έγιναν ιδιοκτήτες σπιτιών που τα ενοικιάζουν. Στη φωτογραφία διαφήμιση της ελληνικής κτηματομεσιτικής εταιρείας «Κρόνος».

Οικογένεια

Οι πρώτοι Έλληνες μετανάστες ήταν κυρίως νέοι άντρες χωρίς οικογένεια. Πήγαιναν στη ξένη χώρα για μια καλύτερη ζωή και για να βοηθήσουν την οικογένειά τους στην Ελλάδα. Η μοναξιά και η έλλειψη οικογένειας έκανε τη ζωή τους στη ξενιτιά ακόμη πιο δύσκολη. Μερικοί από τους νέους μετανάστες παντρεύτηκαν ντόπιες γυναίκες και οι απόγονοί τους αφομοιώθηκαν στις τοπικές κοινωνίες. Οι πιο πολλοί όμως, όταν ένωσαν την ανάγκη να φτιάξουν οικογένεια, είτε πήγαν πίσω στην πατρίδα και παντρεύτηκαν Ελληνίδα από τον τόπο καταγωγής τους, είτε ζήτησαν με προξενιό νύφη από την Ελλάδα. Χιλιάδες νύφες μπάρκαραν έτσι για την Αμερική, τον Καναδά και την Αυστραλία για να συναντήσουν το γαμπρό με τον οποίο στις περισσότερες περιπτώσεις είχαν ανταλλάξει μόνο φωτογραφίες. Αργότερα βέβαια με την ανάπτυξη των ελληνικών παροικιών ήταν πιο εύκολο να δημιουργήσουν οικογένεια. Με τη δεύτερη και τρίτη γενιά, ωστόσο, αυξάνονται με γρήγορο ρυθμό οι μεικτοί γάμοι. Τα πρώτα χρόνια της μετανάστευσης, ιδιαίτερα στη Γερμανία, τα μέλη της οικογένειας συχνά ζούσαν χωρισμένα. Ήταν συνηθισμένο φαινόμενο τα παιδιά ή κάποια από τα παιδιά να ζουν με τον παππού και τη γιαγιά στην Ελλάδα και οι γονείς τους να δουλεύουν στη Γερμανία.

Η οικογένεια του μετανάστη πίσω στο χωριό στην Ελλάδα.

Γερμανία: Τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας έρχονται από την Ελλάδα...

Οι νύφες

Το φαινόμενο με τις νύφες που μάρκαραν για την Αμερική, τον Καναδά και την Αυστραλία για να συναντήσουν το γαμπρό τον οποίο δεν γνώριζαν, δεν αφορούσε μόνο τις Ελληνίδες, αλλά και γυναίκες από άλλες περιοχές των Βαλκανίων, τη Ρωσία και χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Μια ανάγλυφη εικόνα του φαινομένου αυτού παρουσιάζει η ταινία του Παντελή Βούλγαρη «Νύφες» με παραγωγό το Μάρτιν Σκορσέζε. Η ταινία αναφέρεται στην ιστορία 700 γυναικών, Ελληνίδων, Ρωσίδων, Ρουμάνων και άλλων που ξεκίνησαν από την Κωνσταντινούπολη με προορισμό τη Νέα Υόρκη για να συναντήσουν τους άντρες που επρόκειτο να παντρευτούν.

Η ιστορία εξελίσσεται στα 1922 σε μια στιγμή που η φτώχεια και η δυστυχία μαστίζουν την περιοχή των Βαλκανίων. Φορτωμένες σ'ένα υπερωκεάνιο όπου εκτυλίσσεται σχεδόν ολόκληρη η ταινία, οι κοπέλες αυτές κουβαλάνε στα βαλιτσάκια τους το νυφικό και η κάθε μια έχει τη δική της ιστορία.

Η Νίκη, το κεντρικό πρόσωπο της ταινίας, είναι μια μοδίστρα από τη Σαμοθράκη που πρόκειται να παντρευτεί ένα ράφτη στο Σικάγο. Η κοπέλα αυτή είναι «αναπληρωματική» νύφη. Θα αντικαταστήσει την αδελφή της που είχε σταλεί πρώτα στον ίδιον άντρα, δεν άντεξε τη ζωή εκεί στο Σικάγο και γύρισε πίσω. Η οικογένειά της ελπίζει σε οικονομική ενίσχυση από την Αμερική. Θεωρεί όμως ότι έχει και ηθική υποχρέωση απέναντι στο ράφτη από το Σικάγο τον οποίο άφησε η άλλη αδελφή.

Οι νύφες είναι πάφτωχες κοπέλες, σχεδόν αγράμματες, που δεν ορίζουν τον εαυτό τους. Μαζί τους ταξιδεύουν διάφορες φιγούρες «του καλού» κόσμου, όπως επιχειρηματίες, πράκτορες του γραφείου

Αρραβώνας της Άντζελας Μισιγιάννη στη Μυτιλήνη. Ο γαμπρός βρισκόταν στο Τορόντο (1929).

μετανάστευσης που οργάνωσε το ταξίδι και που τις συνοδεύουν, ξεπεσμένες καλλιτέχνιδες και διάφοροι άλλοι «τύποι», που παριστάνουν τους αριστοκράτες. Μερικοί απ' όλους αυτούς δεν διστάζουν να παρενοχλούν τις κοπέλες στη διάρκεια του ταξιδιού.

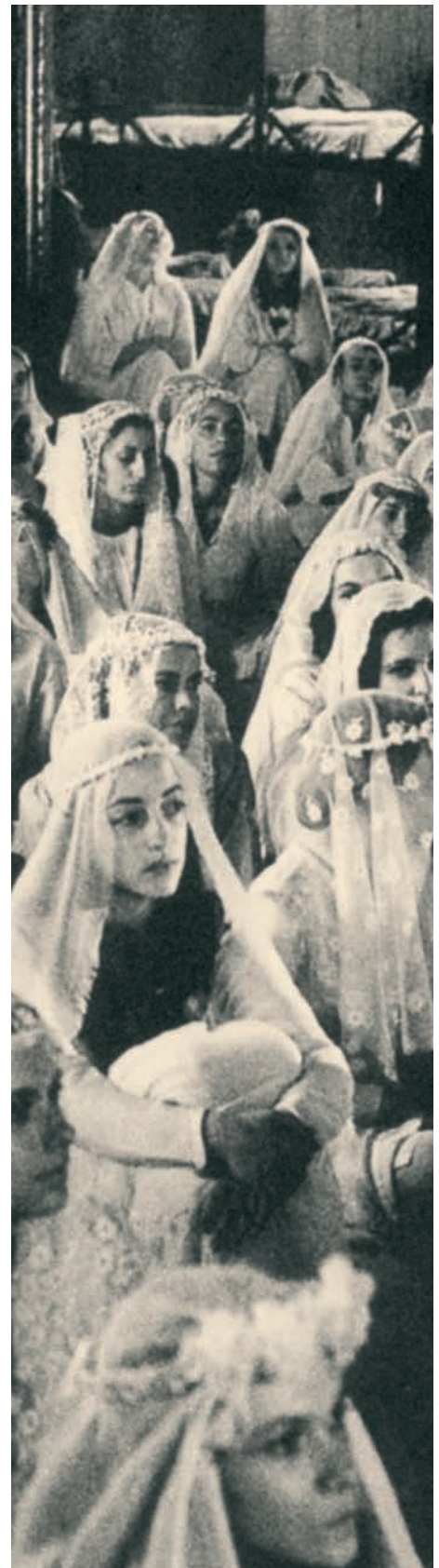
Το σενάριο της ταινίας έγραψε η συγγραφέας Ιωάννα Καρυστιάνη και είναι εμπνευσμένο από ένα δημοσίευμα της αμερικανικής εφημερίδας New York Times του Ιουλίου 1922, στο οποίο αναφέρεται η άφιξη του υπερωκεανείου King Alexander με 560 Ελληνίδες και αρκετές Ρωσίδες, Βουλγάρες και Ρουμάνες νύφες. Η Καρυστιάνη είδε το δημοσίευμα αυτό στο μουσείο μεταναστών του νησιού Έλλης. Στο νησί αυτό κατέληγαν οι μετανάστες που έφταναν στη Νέα Υόρκη. Η ταινία γυρίστηκε το 1998.

Φωτογραφία με "νύφες" κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους προς την Αυστραλία.

Νύφες... νύφες... νύφες...

Από την ταινία «Νύφες» του Παντελή Βούλγαρη.

Οικογένειες Ελλήνων μεταναστών ανά τον κόσμο

Η ελληνική οικογένεια στις μεταναστευτικές παροικίες, ειδικά αυτή της πρώτης γενιάς, διατηρούσε τις παραδοσιακές αρχές και αξίες και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως πατριαρχική. Με τη δεύτερη γενιά όμως των μεταναστών η ελληνική οικογένεια προσαρμόζεται στις αξίες των χωρών όπου βρίσκεται έστω κι αν διατηρεί στοιχεία από την ελληνική παράδοση.

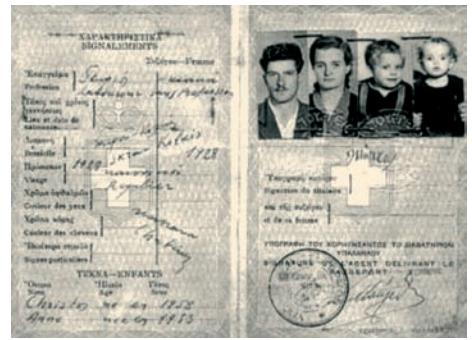
Μία από τις πρώτες οικογένειες Ελλήνων μεταναστών στον Καναδά. Χάλιφαξ, 1908.

Ο γάμος του Γεωργίου Δεσποινούδη και της Σταματίας Θαλασσινού, που έγινε μαζί με άλλους, στην Αδελαΐδα. (Δεκαετία 1930).

Ελληνικός γάμος. Χάλιφαξ, Καναδάς, 1932.

Με ένα διαβατήριο σαν αυτό μετανάστευσαν οι περισσότερες οικογένειες στην Αυστραλία. Το κάθε άτομο, η κάθε οικογένεια έχει να διηγηθεί τη δική της ιστορία για τη ζωή στην Αυστραλία.

Μικτός ελληνοβελγικός γάμος.

Πέντε βαφτίσεις και δύο γάμους τέλεσε ομαδικά ο μητροπολίτης Αυστραλίας Τιμόθεος στο Ουέλλιγκτον της Νέας Ζηλανδίας το 1938. Τα νεοβαφτισμένα παιδιά φωτογραφήθηκαν στις αγκαλιές των γονέων τους.

Οικογένεια μεταναστών στις αρχές του 20ου αιώνα στην Αμερική.

Λίγο μετά την άφιξη της οικογένειας του ανθρακωρύχου στο Βέλγιο (1959).

Λίγο πριν ξεκινήσουν τα παιδιά και τα εγγόνια για το άγνωστο, για το μεγάλο υπερατλαντικό ταξίδι, σε μια αναμνηστική φωτογραφία. (Αρχές εικοστού αιώνα).

Ελληνική οικογένεια στην Αλεξάνδρεια το 1909.

Καστελοριζιακός γάμος στην Πέρθη, το 1905.

Χαριόρατη
στη Γερμανία
'εξαδελφούζου' ως
'ερωόδο' 17 φρονιάς
Διάρκεια: 70.4-53

Μια φωτογραφία με αφιέρωση που δείχνει πως η απόσταση μεταξύ Αμερικής και Ελλάδας όσο μεγάλη και να είναι δεν μπορεί να χωρίσει δύο ανθρώπους ή να τους αφήσει να ξεχαστούν. Μια φωτογραφία «εμπόδιο λησμονιάς»!

Βάφτιση στο Ortladen Γερμανίας τη δεκαετία του 1970.

Τα παιδιά μεγάλωσαν. Στη φωτογραφία τρεις γενιές Ελλήνων στο Τορόντο (1998).

Νεαρό ζευγάρι με το μικρό παιδί στο πάρκο του (Γερμανία, δεκαετία του '70).

Σύγχρονος ορθόδοξος, ελληνικός γάμος και η αναμνηστική φωτογραφία έξω από την εκκλησία στις ΗΠΑ.

Κοινωνική ζωή

Η κοινωνική ζωή των πρώτων μεταναστών είναι περιορισμένη. Εκτός από την οικογένεια και τις ανταλλαγές επισκέψεων ανάμεσα στους γνωστούς, ένα μέρος της κοινωνικής ζωής οργανώνεται γύρω από την εκκλησία. Από τα πρώτα επίσης χρόνια το πατροπαράδοτο καφενείο έπαιξε ιδιαίτερο ρόλο στην κοινωνική ζωή των μεταναστών. Εκεί μαζεύονταν να συζητήσουν τα προβλήματά τους, να μάθουν τα νέα της πατρίδας, να κουτσομπολέψουν, να συζητήσουν πολιτικά. Φαίνεται πως η παράδοση του καφενείου δεν έρχεται μόνο από την Ελλάδα, αλλά και από τις ιστορικές παροικίες της διασποράς. Καφενεία υπήρχαν και σ'αυτές τις παροικίες πολύ πριν την ανεξαρτησία της Ελλάδας. Φαίνεται όμως πως στα καφενεία αυτά σύχναζαν μεσαία και χαμηλά στρώματα των παροικιών. Εκτός από χώροι συναναστροφής, λειτουργούσαν και ως πηγές ειδήσεων και ενημέρωσης για τα τρέχοντα θέματα της εποχής και ιδιαίτερα αυτά που απασχολούσαν τους Έλληνες.

Σε κάποιες περιπτώσεις όπως στο Μόντρεαλ, όταν οι Έλληνες χωρίστηκαν στις αρχές του 20ου αιώνα, όπως και στην Ελλάδα, σε «βασιλικούς» και «βενιζελικούς», χωρίστηκαν και τα καφενεία τους.

Το πατροπαράδοτο καφενείο εξελίχθηκε με την πάροδο του χρόνου. Έγινε η λέσχη του εθνικοτοπικού συλλόγου, η λέσχη των ηλικιωμένων, ακόμη και το γνωστό μπλιάρδο.

Σήμερα βέβαια ο κοινωνικός ρόλος του καφενείου δεν είναι πια ο ίδιος. Οι άνθρωποι επικοινωνούν με χίλιους άλλους τρόπους. Δεν είναι πια το κέντρο της κοινωνικής ζωής τους.

Το καφενείο «Κωνσταντινούπολη» στην Οδησό.

Olympia Café στο Μόντρεαλ, (1921).

Έλληνες μετανάστες σε καφενείο στο Όγκντεν της Γιούτας. (ΗΠΑ, 1900).

Εξάλλου το καφενείο ήταν σημαντικό για τους πρώτους μετανάστες. Εκείνοι της δεύτερης και της τρίτης γενιάς έχουν μια διαφορετική κοινωνική ζωή, περισσότερο προσαρμοσμένη στην κοινωνία της χώρας διαμονής.

Μέρος της κοινωνικής ζωής των πρώτων Ελλήνων αναπτυσσόταν, όπως αναφέρθηκε, γύρω από την εκκλησία, αλλά και γύρω από τους εθnikοτοπικούς συλλόγους. Στην εκκλησία συναντιόνταν σε βαφτίσεις, σε γάμους, αλλά και σε κηδείες, όπως και στην κυριακάτικη λειτουργία. Στους εθnikοτοπικούς συλλόγους μαζεύονταν άνθρωποι από την ίδια περιοχή και πολλές φορές από το ίδιο χωριό.

Σήμερα μέρος της κοινωνικής ζωής των Ελλήνων της διασποράς, ιδιαίτερα αυτών των Ηνωμένων Πολιτειών, εξακολουθεί να αναπτύσσεται γύρω από τις ενοριακές εκκλησιαστικές κοινότητες. Για τους ηλικιωμένους, οι εθnikοτοπικοί σύλλογοι εξακολουθούν και σήμερα να είναι ένας τόπος συνάντησης. Αλλά ακόμη και οι νέοι επιστρέφουν κατά καιρούς στους παραδοσιακούς αυτούς τόπους για επαφή μεταξύ τους. Υπάρχουν επίσης οι σύλλογοι και οι λέσχες ηλικιωμένων.

Άλλοι χώροι κοινωνικής επαφής είναι σήμερα κάποιοι σύλλογοι που δημιουργήθηκαν από ανθρώπους που έχουν το ίδιο επάγγελμα. Έχουμε έτσι συλλόγους Ελλήνων γιατρών, Ελλήνων δικηγόρων, Ελλήνων οδοντογιατρών, Ελλήνων κτηματομεσιτών, κ.λπ. Στις περισσότερες φορές δεν πρόκειται ακριβώς για επαγγελματικούς οργανισμούς, αλλά περισσότερο για χώρους κοινωνικής συναστροφής.

Ελληνικό καφενείο στο Τορόντο (2006).

Έλληνες μετανάστες στο καφενείο. (Γερμανία, δεκαετία του '70).